การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1)โครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมเมลี่คพันธุ์ ในประเทศไทย (2) พฤติกรรมการแข่งขันของอุตสาหกรรมเมลี่คพันธุ์ในประเทศไทย และ (3) ผลการคำเนินงานของอุตสาหกรรมเมลี่คพันธุ์ในประเทศไทย ช่วงพ.ศ. 2545-2547 โดยใช้ข้อมูล ปฐมภูมิที่ใค้จากการสัมภาษณ์และการใช้แบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิที่เก็บรวบรวมในช่วง เคือนมีนาคม 2548-พฤษภาคม 2550 จากหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนมาวิเคราะห์ ดังนี้ (1) การ วิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยการหาค่าดัชนีการกระจุกตัว 3 วิธี คือ อัตราส่วนการกระจุกตัว (Concentration ratio; CR) ดัชนี HHI (Herfindahl-Hirschmen Index) และดัชนี CCI (Comprehensive Concentration Index) เพื่อศึกษาโครงสร้างตลาด (2) การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เป็นการศึกษาพฤติกรรมการแข่งขัน และ (3) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยคำนวณความสามารถใน การทำกำไร และประสิทธิภาพในการคำเนินงานของบริษัทเมลี้คพันธุ์ เพื่อศึกษาผลการคำเนินงาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) อุตสาหกรรมเมล็คพันธุ์ในประเทศไทยมีโครงสร้างตลาคอยู่ ระหว่างตลาคกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาคค่อนไปทางตลาดผู้ขายน้อยราย โดยค่าการกระจุกตัวของคัชนี อัตราส่วนการกระจุกตัว(CR₄)เท่ากับร้อยละ 78.90 ดัชนี HHI เท่ากับ 0.29 ดัชนี CCI เท่ากับ 0.57 2) บริษัทเมล็คพันธุ์มีพฤติกรรมการแข่งขันค้านที่มิใช่ราคาเป็นสำคัญ โดยทุกบริษัทให้ความสำคัญ กับการวิจัยและพัฒนาเมล็คพันธุ์ 3) ผลการคำเนินงานของบริษัทเมล็คพันธุ์ส่วนใหญ่มี ความสามารถในการทำกำไรและประสิทธิภาพในการคำเนินงานอยู่ในระคับสูง

ABSTRACT

201939

This research was aimed to study (1) the market structure of the seed industry in Thailand , (2) the market conduct of the seed industry in Thailand and (3) the market performance of the seed industry in Thailand between 2002-2004. The primary data were obtained from interviews and questionnaires and the secondary data were collected from the government and private organizations during March 2005 to May 2007. These data were analysed by the following methods (1) 3 methods of quantitative analysis for industry concentration measurement: Concentration ratio(CR_n), Herfindahl-Hirschmen Index(HHI) and Comprehensive Concentration Index (CCI) to study the market structure. (2) Descriptive analysis for a study of behavior competition. (3) Quantitative analysis for a study of the performance of the seed industry by studying the ability to make profit and the activity efficiency.

The research findings were that 1) the market structure of seed industry was between monopolistic competition and oligopoly competition. The concentration Ratio (CR₄) was 78.90 percent, the HHI index was 0.29 and the CCI index was 0.57. 2) In terms of competition behavior they preferred to use non-price competitive. All companies preferred product differentiation by research and development. 3) Most companies had the ability to make profit and to run business at a high-level.